

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 592/2016-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Marianny Mochnáčovej a Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Geregom, Advokátska kancelária GREG & MESSINGEROVÁ, s. r. o., Horná Strieborná 4, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 8/02 v období po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava

v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 8/02 v období po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je mu Okresný súd Trnava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov), ktorú je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Gerega, Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s. r. o., Horná Strieborná 4, Banská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 592/2016-25 z 21. septembra 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 8/02 v období po náleze ústavného súdu č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že v trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 5 T 8/02 bola proti sťažovateľovi a ďalším podaná obžaloba ešte 24. novembra 2000, a to pôvodne Okresnému súdu Prievidza, o ktorej však na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v spore o príslušnosť sp. zn. Ndt 2/2002 z 18. januára 2002 koná od 28. januára 2002 okresný súd. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že aj napriek tomu, že ústavný súd už v minulosti nálezom č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 konštatoval, že postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 5 T 8/02 bolo porušené základné právo a právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a okresnému súdu prikázal v tomto konaní postupovať bez zbytočných prietáhov, okresný súd nerešpektujúc tento imperatív ústavného súdu vo veci naďalej postupuje pomaly, čím ponecháva sťažovateľa neúmerne dlhodobo (viac ako 14 rokov) v právnej neistote, ako bude rozhodnuté o obžalobe proti jeho osobe, pričom okresný súd v tomto konaní nevyhlásil po celú dobu ani raz rozsudok. Sťažovateľ tiež podotkol, že aj predsedníčka okresného súdu v konaní o jeho sťažnosti na prietahy uznala prietahy v tomto konaní, ktoré však ospravedlňuje nedostatočným personálnym obsadením okresného súdu, čo však podľa sťažovateľa nemôže byť na jeho ťarchu.

3. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„... v tejto veci, ktorá je predmetom sťažnosti... vedenom pod sp. zn. 5 T 8/02, už bolo rozhodované Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý rozhodol Nálezom I. ÚS 137/02-38 zo dňa 22.1.2003. Od tohto rozhodnutia uplynulo viac ako 14 rokov, pričom stále nedošlo vo veci ani k prvému rozhodnutiu prvostupňovým súdom, napriek tomu, že Ústavný súd SR prikázal tomuto súdu, aby vo veci konal...

... od podania obžaloby uplynulo viac ako 14 rokov, avšak napriek tejto dobe mnohonásobne prekračujúcej lehotu trvania trestného konania tak, ako je táto už všeobecne judikovaná v judikatúre ESĽP, nedošlo ani k prvému rozhodnutiu, hoci vec nie je až tak náročná ani tak zložitá, aby musela trvať viac ako 14 rokov... Prietahy v konaní rozhodne nezapríčinil sťažovateľ, ktorý sa na hlavné pojednávania pravidelne dostavuje, čo je zistiteľné zo zápisníc OS Trnava 5T/8/2002. Niet preto absolútne žiadnych pochybností o tom, že ku dňu podania tejto sťažnosti dochádza k porušeniu článku 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

4. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Okresný súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 8/02 porušil právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

2/ Okresnému súdu v Trnave prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 5T 8/02 konal.

3/ [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10.000 Eur (slovom: desaťtisíc Eur), ktoré je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Okresný súd v Trnave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 355,73 EUR (tristopäťdesiatpäť eur sedemdesiattri centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Gerega, advokáta a konateľa obchodnej spoločnosti Advokátska kancelária Gereg & Messingerová, s. r. o., Horná Strieborná 4,974 01 Banská Bystrica.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci za okresný súd písomne vyjadril jeho predseda listom sp. zn. 1 SprV 717/2016 z 10. novembra 2016 a k vhodnosti ústneho prejednanía veci sa právny zástupca sťažovateľa vyjadril listom z 8. novembra 2016.

5.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem iného tiež uviedol:

„Zo spisového materiálu vyplýva, že obžaloba pod sp. zn. 2Kv/5/99 bola podaná na celkovo 8 obžalovaných a pre 10 skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, keď väčšina skutkov mala byť spáchaná spolupáchatelstvom viacerými obžalovanými, pričom len samotná obžaloba má 112 strán. Prokurátor v rámci hlavného pojednávania navrhol vykonať rozsiahle dokazovanie výsluchmi značného množstva svedkov a vykonaním ďalších

dôkazných prostriedkov. Možno jednoznačne konštatovať, že sa jedná o zložitú a časovo náročnú vec.

... Vzhľadom k závažnosti trestnej činnosti, ktorá je obžalovaným kladená za vinu, súd nemohol s poukazom na § 202, ods. 3 Trestného poriadku účinného do 31.12.2005 konať v neprítomnosti ktoréhokoľvek z obžalovaných bez jeho výslovnej požiadavky s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti, a z dôvodu povinnej obhajoby ani v neprítomnosti obhajcov. Práve z dôvodov na strane obžalovaných a obhajcov bolo zmarených značné množstvo termínov hlavných pojednávanií...

V tejto súvislosti treba poukázať aj na tú skutočnosť, že doposiaľ vykonané dokazovanie vo veci konajúcimi sudcami je v súčasnosti nepoužiteľné pre ďalšie konanie, nakoľko v zmysle § 564, ods. 3 Trestného poriadku, vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie okresný súd podľa doterajších predpisov. Predmetným predpisom je zák. č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom, ktorý v ustanovení § 219, ods. 2 ustanovuje, že ak sa zmenilo zostavenie senátu, alebo ak to treba z iného dôvodu, musí byť hlavné pojednávanie vykonané znovu; to neplatí, ak obžalovaný súhlasí so zmenou prísediaceho v zložení senátu. Z dikcie predmetného zákonného ustanovenia nepochybne vyplýva, že v prípade zmeny predsedu senátu musí byť hlavné pojednávanie vykonané vždy od začiatku. Pokračovať v hlavnom pojednávaní je možné len v prípade zmeny prísediaceho a so súhlasom všetkých obžalovaných so zmenou v osobe prísediaceho...

Je potrebné zdôrazniť, že v súčasnosti nie je možné konštatovať u obžalovaného [REDACTED] stav právnej neistoty v takom rozsahu, ako tomu bolo v prípade jeho väzobného stíhania. Obžalovaný nie je obmedzený v žiadnych jeho právach garantovaných Ústavou SR, je len na jeho slobodnom zvážení, či využije procesné oprávnenia, ktoré mu procesný predpis priznáva alebo nie, a čo sa týka samotnej viny obžalovaného, je potrebné poukázať na prezumpciu neviny obžalovaného, ktorý sa až do času právoplatného meritórneho rozhodnutia o jeho vine považuje za nevinného.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že dĺžka trestného konania v predmetnej trestnej veci je spôsobená primárne správaním sa obžalovaných a ich obhajcov, charakterom trestnej činnosti, rozsahom navrhovaného dokazovania a zákonnou úpravou procesného postupu súdu. V žiadnom prípade nie je možné konštatovať, že súd

vo veci nekoná, nakoľko v pravidelných lehotách vytyčuje termíny hlavného pojednávania s cieľom veci meritórne rozhodnúť, a preto považujem predmetnú sťažnosť za nedôvodnú.

... súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednania veci.“

5.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení k vhodnosti ústneho pojednávania uviedol:

„... nežiadame, aby sa konalo formou ústneho pojednávania. Nepovažujeme to za vhodné z pohľadu toho, že všetky rozhodujúce okolnosti boli uvedené v písomných podaniach a nad rámec týchto sťažovateľ nemá čo viac uviesť.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného tenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tompráva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zis, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

7. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

9. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd po preskúmaní súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 5 T 8/02 postupoval aj v danom prípade (z dôvodu rozsiahlosti prehľadu procesných úkonov z tohto konania tento nie je uvedený v tomto rozhodnutí, avšak je súčasťou spisového materiálu ústavného súdu, pozn.).

10. V súvislosti s prvým kritériom „zložitosť veci“ ústavný súd už aj v minulosti v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 137/02 pripustil istú mieru skutkovej náročnosti preskúmaného konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 5 T 8/02, a to z dôvodu obsiahlosti spisového materiálu, a pripustil aj určitú mieru právnej zložitosti preskúmaného konania dôvodiac tým, že „... v obžalobe vymedzené skutkové deje sú komplikované a náročné tak na zisťovanie skutkového stavu, ako aj na hodnotenie dokazovania“. Avšak vzhľadom na doterajší priebeh konania a charakter okresným súdom vykonaných procesných úkonov majú na zreteli skutočnosť, že obžaloba na sťažovateľa bola podaná 24. novembra 2000, t. j. okresný súd vo veci tejto obžaloby koná už viac ako 16 rokov bez jediného meritórneho rozhodnutia, a majú tiež na zreteli aj ústavným súdom v rozhodnutí č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 proklamovaný imperatív adresovaný okresnému súdu konať v danej veci bez zbytočných prietahov, ústavný súd uzatvára, že ani prípadná skutková či právna zložitosť veci nemôže v tomto štádiu konania dostatočne ospravedlniť nekonanie, prípadne neefektívne konanie okresného súdu v tejto veci.

11. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v posudzovanom trestnom konaní, ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu takú zásadnú skutočnosť, ktorú by v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní bolo možné pripočítať na jeho ťarchu, pretože z prehľadu procesných úkonov v danej veci je zrejmé, že sťažovateľ sa ako jeden z mála spoluobžalovaných v danej veci disciplinovane zúčastňoval na nariadených termínoch hlavného pojednávania, výmúc pojednávania konané 22. novembra 2012 a 2. augusta 2016, keď sa aj napriek riadnemu vykázaniu doručenia predvolania na týchto pojednávaniach nezúčastnil, čo je však v globále viac ako 16 rokov trvajúceho konania na súde prvého stupňa z hľadiska posudzovania prieťahov v konaní zanedbateľnou skutočnosťou, toľž, ak tieto pojednávania boli odročené aj z iných dôvodov (neprítomnosť obhajcov a iných obžalovaných, pozn.).

12. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu a v jeho postupe zistil obdobia nečinnosti, ako aj úkony neefektívnej činnosti, a to v zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08), podľa ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty.

12.1 Prvým ústavným súdom zisteným obdobím nečinnosti je obdobie od 7. februára 2003, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie ústavného súdu č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003, ktorým ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, do 27. mája 2004, kedy okresný súd spojil s preskúmanou vecou na spoločné konanie aj konanie vedené pod sp. zn. 5 T 181/01, pričom v tomto medziobdobí (viac ako 1 rok a 3 mesiace, pozn.) okresný súd síce 22. decembra 2003 nariadil termín hlavného pojednávania na 18., 19. a 20. máj 2004, ktorý však okresný súd 11. mája 2004 odročil odôvodňujúc to ospravedlnením obhajcu JUDr. Schmidla o jeho zahraničnej dovolenke. Túto skutočnosť však označený obhajca okresnému súdu oznámil ešte pred nariadením týchto termínov hlavného pojednávania, preto ústavný súd postup okresného súdu v tomto období kvalifikoval ako neefektívny. Okresný súd nekonal ani v období od 7. apríla 2005, keď jeden z obhajcov ospravedlnil svoju neúčast na hlavnom pojednávaní nariadenom na 19. júl 2005, do 23. januára 2007,

keď okresný súd vyžiadal správy o povesti obžalovaných, pričom v tomto období (v trvaní viac ako 1 rok a 9 mesiacov, pozn.) okresný súd bez toho, aby v spise bol záznam o zrušení termínov hlavných pojednávaní nariadených na 19. a 21. júl 2005, síce 8. augusta 2005 nariadil ďalšie termíny hlavných pojednávaní, a to na 1. a 6. december 2005, avšak na tieto termíny hlavných pojednávaní neboli expedované žiadne predvolania, takže v spise sa nenachádza ani zápisnica o ich konaní a ani záznam o ich odročení. Okresný súd nekonal viac ako 10 mesiacov aj v období od 16. júna 2015, keď okresný súd žiadal o eskortu jedného z obžalovaných na hlavné pojednávanie, do 3. mája 2016, keď okresný súd nariadil vo veci ďalší termín hlavného pojednávania, pričom v tomto období okresný súd zrušil termín hlavného pojednávania nariadeného na 27. august 2015 (na č. l. 7660, pozn.), a to z dôvodu „... *neudelenia súhlasu na eskortu...*“, avšak v spise sa nenachádza žiadny záznam o neudelení tohto súhlasu, a tiež v tomto období 11. februára 2016 aj vo veci konajúci prokurátor podal sťažnosť na nečinnosť okresného súdu v danej trestnej veci.

12.2 Preskúmaný postup okresného súdu bol do značnej miery poznačený aj neefektívnym a nesústređeným postupom, ktorý výraznou mierou prispel k celkovému predĺženiu konania a ktorý by bol vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd koná o obžalobe sťažovateľa viac ako 16 rokov, žiaduci. Okresný súd napríklad po tom, ako ešte 22. decembra 2003 nariadil termín hlavného pojednávania na 18. máj 2004, kvôli nedoručeniu predvolania na toto hlavné pojednávanie sťažovateľovi zisťoval miesto jeho pobytu tesne pred týmto termínom, a to 7. mája 2004, t. j. viac ako 4 mesiace po nariadení termínu hlavného pojednávania. Okresný súd tiež 29. novembra 2004 zrušil termín hlavného pojednávania nariadeného na 9. december 2004 „... *z dôvodu ospravedlnenia obhajcu* [REDACTED] pričom v súdnom spise sa tento záznam nachádza na č. l. 5860, avšak od č. l. 5831, na ktorom bol nariadený tento termín hlavného pojednávania, do č. l. 5860 sa žiadne ospravedlnenie označeného advokáta nenachádza. Dňa 8. februára 2005 okresný súd nariadil termín hlavného pojednávania na 19. a 21. júl 2005, pričom v spise sa nenachádza žiadny záznam ani o zrušení, resp. o odročení týchto termínov a ani o ich konaní, pričom v zapätí okresný súd 8. augusta 2005 nariadil ďalší termín hlavných pojednávaní na 1. a 6. december 2005, ktoré však obdobne neboli realizované, pretože okresný súd neexpedoval na tieto termíny žiadne predvolania. O nesústređenom

postupe okresného súdu svedčí aj skutočnosť, že 1. októbra 2007 niekdajšia obhajkyňa jedného z obžalovaných vrátila okresnému súdu predvolanie na hlavné pojednávanie s tým, že tohto obžalovaného už nezastupuje, čo mala okresnému súdu oznámiť ešte 14. júla 2005. Časovo neefektívnym úkonom bolo aj 16. apríla 2008 nariadenie termínu hlavného pojednávania na 26. jún 2008, pretože v ten istý deň okresný súd vypracoval dožiadanie pre účely zistenia stavu trestného konania vedeného proti jednému z obžalovaných v Nemecku, pričom mal vedomosť, že toto je ešte nevyhnutné preložiť do nemeckého jazyka, a teda že z časového hľadiska toto nebude možné do nariadeného termínu hlavného pojednávania, ktorý bol napokon 21. mája 2008 z tohto dôvodu aj zrušený. Dňa 8. augusta 2008 sa tiež okresnému súdu ako nedoručená vrátila zásielka (predvolanie na hlavné pojednávanie) pre obžalovaného [REDAKOVANÉ] s poznámkou „*neznámy*“, avšak okresný súd aj napriek tomu, že na č. l. 6125 mal oznámenú aktuálnu adresu tohto obžalovaného, mu stále doručoval na starú (neaktuálnu) adresu a toto pochybenie okresný súd zopakoval aj pri doručovaní tomuto obžalovanému 27. januára 2009. Okresný súd bol tiež 13. augusta 2008 Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) poučený o náležitostiach dožiadania adresovaného do zahraničia, v zmysle ktorého v prípade žiadosti o predvedenie obžalovaného zo zahraničia na hlavné pojednávanie musí byť toto dožiadanie doručené druhej strane minimálne 1 mesiac pred termínom hlavného pojednávania, pričom okresný súd aj napriek tomu 18. augusta 2008 vyhotovil dožiadanie, ktorým žiadal o predvedenie obžalovaného z Nemecka na hlavné pojednávanie nariadené na 30. október 2008, čo vzhľadom na časovú potrebu prekladu dožiadania a jeho doručenia bolo časovo nerealizovateľné v súlade s pokynom ministerstva, a napokon uvedenú skutočnosť ministerstvo 30. októbra 2008 okresnému súdu aj vytklo. Neefektívny postup okresného súdu sa prejavil aj pri nariaďovaní termínov hlavného pojednávania, ktoré okresný súd nariaďoval bez toho, aby si napríklad vopred zistil u obhajcov a obžalovaných termíny, kedy im nebráni sa hlavného pojednávania zúčastniť, čo by vzhľadom na väčší počet obžalovaných a dĺžku konania bol efektívnejší postup. Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd tiež uznesením z 20. októbra 2009 vylúčil trestnú vec obžalovaného [REDAKOVANÉ] na samostatné konanie, avšak bez rozhodnutia a opätovnom pripojení tejto veci okresný súd v danej veci ďalej koná aj s týmto obžalovaným. Ministerstvo tiež 8. júna 2011 upozornilo okresný súd, že nesprávne vyplnil európsky zatýkací rozkaz a že ho zrušil bez zákonného

podkladu. O nesústredenej činnosti svedčí aj to, že 24. októbra 2012 bolo okresnému súdu oznámené, že sa nepodarilo doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie svedkyňi, o ktorej však mal okresný súd už 14. septembra 2012 informáciu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Okresný súd tiež napríklad opomenul predvolať obžalovaných na hlavné pojednávanie nariadené na 5. december 2013, kvôli čomu bolo toto pojednávanie bez ďalšieho odročené. Okresný súd tiež 5. júna 2015 zrušil termín hlavného pojednávania nariadeného na 25. jún 2015 z dôvodu nepovolenia eskorty jedného z obžalovaných, ktorý však už predtým 29. mája 2015 oznámil, že súhlasí, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Obdobne okresný súd 17. júla 2015 z dôvodu neudelenia súhlasu na eskortu zrušil termín hlavného pojednávania nariadeného na 27. august 2015, pričom nikde v súdnom spise sa nenachádza oznámenie o tejto skutočnosti.

13. Na základe uvedených zistení ústavný súd konštatoval namietané porušenie sťažovateľom označených práv, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

III.

14. V nadväznosti na bod 1 výroku a vzhľadom na to, že ústavný súd už v predchádzajúcom rozhodnutí prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 5 T 8/02 bez zbytočných prietáhov, druhýkrát už túto povinnosť nevyslovoval.

15. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

16. Sťažovateľ sa domáhal priznania mu primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €.

16.1 Vzhľadom na okolnosti danej veci a najmä vzhľadom na to, že v danej veci už ústavný súd aj v minulosti prikázal okresnému súdu konať v danej veci bez zbytočných prietáhov, ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva

zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadost'účením, preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadost'účinenie v sume 3 000 €, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

16.2 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

17. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v sume 355,73 € bez DPH. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €.

17.1 S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, vyjadrenie k prijatej sťažnosti) v celkovej sume 454,74 € vrátane režijného paušálu bez DPH (právny zástupca sťažovateľa nepredložil osvedčenie platcu DPH, pozn.). Právny zástupca sťažovateľa si uplatnil nárok na úhradu trov iba za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2016 v sume 355,73 € bez DPH, avšak za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2016 sťažovateľovi správne prináleží úhrada trov v sume 303,16 € vrátane režijného paušálu bez DPH, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2017